Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan M
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
17 november 2026

Onze referentie
BZ2633570

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
22 november 2026

Binnengekomen op
2 november 2026

nota

Vragen aan de minister over het gedwongen stoppen van de onafhankelijke Russische krant Novaja Gazeta

Aanleiding

Op 2 november jl. zijn er schriftelijke vragen gesteld door lid Van der Werf (D66) over het gedwongen stoppen van de onafhankelijke Russische krant Novaja Gazeta.

Geadviseerd besluit

Uw instemming met beantwoording en verzending aan de Kamer.

Kernpunten

- De ingezonden schriftelijke vragen gaan in op de gedwongen sluiting van de onafhankelijke Russische krant Novaja Gazeta.
- De beantwoording benadrukt het belang van onafhankelijke vrije media en de verschillende wijzen waarop Nederland werkt aan het bevorderen van persvrijheid en de veiligheid van journalisten in Rusland.
- Bij vraag 5 wordt gevraagd naar de stand van zaken rond de uitvoering van twee moties: de motie van de leden Van der Lee/Piri (PRO) en Dassen (Volt) c.s. over per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar en hun familieleden bescherming bieden (32735-348)[1] en de motie van de leden Dassen (Volt) en Van der Lee (PRO) c.s. over per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar, plus hun familieleden, bescherming bieden door noodvisa voor een verblijfsduur van zes maanden of langer af te geven (36410-V-73)[2].
- Deze moties zijn nog niet uitgevoerd. In een Kamerbrief[3] van uw voorganger, minister Bruins Slot, van 13 juni 2024, als reactie op de motie van de leden Dassen (Volt) en Van der Lee (PRO) (36410-V-73), is aangegeven dat het – gelet op de demissionaire status van het kabinet destijds – aan een volgend

[1] Motie van de leden Van der Lee/Piri (PRO) en Dassen (Volt) c.s. over per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar en hun familieleden bescherming bieden (20 oktober 2022).
[2] Motie van de leden Dassen (Volt) en Van der Lee (PRO) c.s. over per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar, plus hun familieleden, bescherming bieden door noodvisa voor een verblijfsduur van zes maanden of langer af te geven (14 februari 2024).
[3] Kamerbrief over motie-Dassen/Van der Lee over vergemakkelijken afgifte van noodvisa journalisten | Rijksoverheid.nl (13 juni 2024)

kabinet is om te besluiten of, en zo ja op welke wijze, deze motie kan worden uitgevoerd.

- Tijdens uw begrotingsbehandeling kwam opnieuw een vraag aan de orde over de uitvoering van deze twee moties. In uw reactie heeft u aangegeven dat het technisch mogelijk is om journalisten en mensenrechtenverdedigers aan te wijzen als categorie vreemdelingen die in aanmerking komt voor een tijdelijke verblijfsvergunning. Deze aanwijzing moet echter worden opgenomen in het Voorschrift Vreemdelingen, bij ministeriële regeling. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Op dit moment wordt op ambtelijk niveau gesproken met het ministerie van Justitie en Veiligheid over de (on)mogelijkheden voor de uitvoering van deze moties. U wordt in een separate nota in het eerste kwartaal van 2027 geïnformeerd over de uitkomsten van deze gesprekken.

Toelichting

- Motie van de leden Van der Lee/Piri (PRO) en Dassen (Volt) c.s. over 50 journalisten in acuut levensgevaar en hun familieleden per jaar bescherming bieden (20 oktober 2022).
    - Op 20 oktober 2022 is bij de begrotingsbehandeling deze motie aangenomen. Die de regering verzoekt "om 50 journalisten in acuut levensgevaar, plus hun familieleden, per jaar bescherming te bieden voor een minimale periode van twee jaar, en per casus te bezien wanneer het levensgevaar geweken is en zij weer terug kunnen keren naar hun thuisland".

- Motie van de leden Dassen (Volt)/Van der Lee (PRO) c.s. over per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar, plus hun familieleden, bescherming bieden door noodvisa voor een verblijfsduur van zes maanden of langer af te geven (14 februari 2024).
    - Op 14 februari 2024 is bij de begrotingsbehandeling de motie Dassen (Volt)/van der Lee (PRO) aangenomen, die de regering verzoekt "om per jaar 50 journalisten in acuut levensgevaar, plus hun familieleden, bescherming te bieden door noodvisa voor een verblijfsduur van zes maanden of langer af te geven"; en "daarbij per casus te bezien wanneer het levensgevaar geweken is en zij veilig terug kunnen keren naar hun thuisland, met daarbij de mogelijkheid om de duur van visa indien noodzakelijk te verlengen".

- Op 13 juni 2024 heeft voormalige minister Bruins Slot middels een Kamerbrief de Kamer hierover geïnformeerd: *'Gelet op de demissionaire status is het kabinet van mening dat het aan een volgend kabinet is om een keuze te maken of en zo ja, op welke wijze de motie uitgevoerd zou kunnen worden'*.